

Jak Kverulant zarazil letitý kšeft hasičských bossů

svobodny-svet.cz/jak-kverulant-zarazil-letity-kseft-hasicckych-bossu

2. února 2023

VOJTĚCH RAZIMA

Hasiči využívají pulty centralizované ochrany, na které jsou napojeny střežené objekty. Hasiči však tyto pulty nevlastnili, a nevlastnili ani přenosovou síť, po níž se signalizace o požárech přenáší. Tyto služby pro ně bez výběrových řízení provozovali „kámoši“ z firmy PATROL. To generovalo vysoké ceny pro všechny majitele připojených objektů a nejspíš i korupci. Kverulant.org proti tomu opakovaně protestoval. Antimonopolní úřad na základě jeho podmětů udělil hasičským bossům tři pokuty a generální ředitel hasičů Kverulantovi posléze slíbil nápravu, ke které nyní skutečně dochází. Hasiči převádějí pulty do svého vlastnictví, ruší monopol firmy PATROL a připojení umožní každému, kdo splní technické podmínky. To povede ke zlevnění služby a významnému omezení prostoru pro korupci.

Monopol

Organizační složky Hasičského záchranného sboru provozovaly připojení elektronické požární signalizace (EPS) na pult centrální ochrany (PCO) prostřednictvím společnosti PATROL group s.r.o. (PATROL) monopolně a nejméně v polovině republiky. Dělo se tak, přestože bylo evidentní, že připojení na PCO může v požadované kvalitě poskytovat řada společností a pro připojení pouze jedním dodavatelem není zákonný důvod.

Šikana

Kverulant zmapoval, jak vedení Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje (HZS JM) vynucovalo připojení na PCO prostřednictvím společnosti PATROL šikanou těch firem, které s drahým poskytovatelem připojení nechtěli uzavřít smlouvu. Šikana spočívala především v opakovaném provádění protipožárních kontrol a udělováním pokut za bagatelní přestupky.

Firma PATROL měla monopol mnoho let ve Středočeském kraji, v kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji. Dále v Pardubickém kraji a v Karlovarském. Ve všech případech se tak stalo bez soutěže, tedy bez zadávacího řízení, které zákon požaduje. V roce 2020 se PATROL pokusil získat monopol i v Praze, ale antimonopolní úřad mu v tom svým rozhodnutím zabránil.

Antimonopolní úřad zakázal plnění smlouvy mezi PATROLEM a pražskými hasiči.

Dne 1. října 2020 uzavřel Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy (HZS PRAHA) smlouvu s PATROLEM. Pražští hasiči uzavřeli předmětnou pětiletou koncesní smlouvu s PATROLEM z ruky. Podle HZS PRAHA hodnota koncese nedosahovala hranice 20 milionů korun, a tudíž zadavatel nebyl povinen organizovat soutěž. To je hlavní důvod, proč se tato smlouva stala předmětem zkoumání Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS).

ÚOHS po několika peripetiích konstatoval, že zadání zakázky z ruky bylo protizákonné, a zakázal, aby tato smlouva byla plněna. V odůvodnění rozhodnutí z 8. července 2021 se píše: „*do předpokládané hodnoty koncese (je) třeba započítat nejen předpokládaný příjem za technické připojení střežené elektrickými požárními signalizacemi (dále jako ‚EPS‘) objektu na pult centralizované ochrany (dále jako ‚PCO‘) a zajišťování připojení, ale rovněž předpokládaný příjem ze servisní činnosti a za trvalé střežení EPS objektu prostřednictvím krajského operačního a informačního střediska (dále jako ‚KOPIS‘) zadavatele. Předpokládaná hodnota koncese tak v daném případě činila celkem 141 777 786 Kč, čímž přesáhla limit pro koncesi malého rozsahu stanovený v § 178 zákona.*“

Výše uvedené rozhodnutí napadl jak HZS PRAHA, tak PATROL. Neúspěšně. Petr Mlsna, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, v rozkladu ze 17. září 2021 jejich námitky zamítl a potvrdil zákaz ze smlouvy plnit. Toto rozhodnutí je již konečné a nelze se proti němu odvolat.

Smlouva mezi hasiči v Jihomoravském kraji a PATROLEM

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje (HZS JM) uzavřel s firmou PATROL 13. listopadu 2003 smlouvu o spolupráci. HZS JM se v ní mimo jiné v článku II. zavazuje: „*HZS Jmk se zavazuje připojovat veškerá nová výše uvedená zařízení na systém přenosu dat dle této smlouvy.*“ V článku V. se pak uvádí: „*Obě smluvní strany se zavazují vynakládat maximální úsilí pro připojení co nejvyššího počtu objektů do systému přenosu dat za podmínek uvedených v této smlouvě.*“ Je evidentní, že HZS JM poskytl touto smlouvou firmě PATROL jasnou neoprávněnou a výlučnou výhodu, a to zejména inkasovat od třetích stran poplatky za připojení na PCO.

Dále se ve smlouvě píše: „*Tato smlouva je účinná dnem podpisu zástupci smluvních stran s platností na dobu deset let. Pokud neoznámí jedna ze smluvních stran druhé smluvní straně nejdéle*

dvanáct měsíců před uplynutím smluvené doby, že nemá zájem na dalším pokračování spolupráce, prodlužuje se tato smlouva o dalších pět let s tím, že tuto platnost mohou obě strany stejným způsobem tak, jak je výše popsán, opakovaně prodlužovat (...)“ A přesně to se také dělo. Smlouva tak byla prodloužena o pět let v roce 2013 a roce 2018 s tím, že bude platit do 13. listopadu 2023.

Kverulant vyzval jihomoravské hasiče, aby nemravnou smlouvu s PATROLEM konečně vypověděli

Jak bylo uvedeno v předchozím odstavci, smlouva mezi HZS JM a PATROLEM je stále v platnosti. A pokud ji HZS JM nejpozději do 13. listopadu 2022 nevypoví, dojde k jejímu dalšímu prodloužení, a to až do 13. listopadu 2028. Proto Kverulant v říjnu 2021 vyzval HZS JM k vypovědi této smlouvy a k uspořádání transparentního koncesního řízení.

Jihomoravští hasiči mu odpověděli, že jsou připraveni tak učinit, ale že vyčkají na doporučení Pracovní skupiny generálního ředitele HZS ČR, která má problém s pochybnými smlouvami na připojení konečně vyřešit. Zároveň HZS JM deklaroval, že je připraven navázat spolupráci s každým subjektem, který by v Jihomoravském kraji projevil zájem o zajišťování připojení požární signalizace na PCO.

Koncesní zákon

Koncesní zákon 139/2006 Sb. ukládá vybrat poskytovatele připojení v koncesním řízení. Hlavní rysy koncesního řízení jsou shodné se zadávacím řízením zákona o veřejných zakázkách. Cílem je vybrat nejvhodnější nabídku a uzavřít mezi veřejným zadavatelem a koncesionářem koncesní smlouvu. Smlouvou o veřejné zakázce se dodavatel zavazuje poskytnout zadavateli plnění, například postavit kus silnice, a zadavatel se zavazuje za to zaplatit. V koncesní smlouvě se sice koncesionář také zavazuje k poskytnutí služeb či provedení díla, ale zadavatel se zavazuje umožnit koncesionáři brát z poskytnutého plnění užítky. V případě připojení jsou těmito požitky

peníze inkasované od zadavatelů připojení. Koncesní smlouvou koncesionář přebírá podstatnou část rizika, které souvisí s poskytováním služeb.

Korupce?

To, že HZS JM za dlouhých 18 let neuspořádal koncesní řízení, skutečnost, že se zavázal umožňovat připojení jen prostřednictvím jediného poskytovatele, dále to, že šikanuje majitele objektů, kteří mají snahu připojit se prostřednictvím jiného poskytovatele, a konečně to, že firma PATROL za svoje připojování inkasuje vysoké ceny, zakládalo dle Kverulantova názoru, důvodné podezření z korupčního jednání.

Kverulant se se svými zjištěními v srpnu 2021 obrátil na státní zastupitelství. To uložilo věc prošetřit Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje, které si vyžádalo Kverulantovu součinnost. Kverulant ji samozřejmě poskytl.

Kverulant se se svými zjištěními v srpnu 2021 obrátil na Státní zastupitelství. To uložilo věc prošetřit Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje, a to si vyžádalo Kverulantovu součinnost. Kverulant ji samozřejmě poskytl. Bohužel policie nakonec věc v listopadu 2022 odložila.

Kverulantovo podání na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Smlouvu mezi HZS JM a PATROLEM z 13. listopadu 2003 napadl Kverulant u ÚOHS, s tím, že PATROLU poskytuje nezákonné výhody. Bohužel v říjnu 2021 Kverulant obdržel vyrozumění od ÚHOS, který se jeho podmětem zabýval. ÚOHS došel k závěru, že smlouvu již posuzovat nemůže, protože dle § 270 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek činí promlčecí lhůta 5 let. A ta u smlouvy z 13. listopadu 2003 uplynula již opravdu dávno. Kverulanta to mrzí, ale návrh na rozklad nepodal, promlčení bylo opravdu zjevné. Navíc jeho podnět na úřad byl neúspěšný jen zčásti.

ÚHOS vyšetřuje hasiče v Karlovarském kraji a v kraji Vysočina

ÚHOS koncem listopadu 2021 oznámil Kverulantovi, že na základě jeho podnětu ze srpna 2021 začal vyšetřovat Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje ve věci zajištění připojení elektronické požární signalizace na pult centrální ochrany prostřednictvím společnosti PATROL group s.r.o. V dopise Kverulantovi úřad uvádí: „*Úřad v předmětné věci sděluje, že po prošetření v podnětu uváděných skutečností ve spojitosti s relevantními podklady získal pochybnosti o souladu postupu zadavatele se zákonem, proto zahájil správní řízení z moci úřední, které je evidováno pod sp. zn. SO572/2021/VZ.*“

Koncem května 2022 antimonopolní úřad Kverulantovi oznámil, že na základě jeho podnětu začal vyšetřovat i smlouvu mezi HZS Kraje Vysočina a společností PATROL group. I tentokrát je důvodem to, že ÚOHS „*získal pochybnost o souladu postupu zadavatele se zákonem.*“ Pikantní na celé záležitosti je, že HZS Kraje Vysočina řídil od roku 2001 do roku 2011 Drahoslav Ryba. Pak Ryba ještě povýšil a od prosince 2011 do července 2021 jako generálním ředitel Hasičského záchranného sboru ČR řídil všechny hasiče ve republice. V říjnu 2021 pak byl za ANO zvolen poslancem. Je otázkou, kdo Rybovi platil jeho volební kampaň. Kverulant pracuje s hypotézou, že podstatná část peněz pocházela od Patrolu. Jiří Pospíšil, jednatel firmy PATROL, reportérům ČT v roce 2021 přiznal, že se s generálním ředitelem hasičů Rybou zná už dlouhá léta.

Pokuta hasičům v Pardubickém kraji

V únoru 2022 dostal Kverulant od ÚHOS obdobný dopis, týkající se HZS v Pardubickém kraji. Tentokrát mu antimonopolní úřad sdělil, že na základě dalšího přezkoumání jeho podnětu „*získal pochybnost o tom, zda zadavatel postupoval v souladu se zákonem, a proto zahájil správní řízení*“ Za čtrnáct dnů na to, dostal HZS

V Pardubicích pokutu. Sice dosti malou, jen 56 tisíc, ale důležitější je vlastní merit rozhodnutí. Antimonopolní úřad konstatoval, že HZS Pardubického kraje porušil zákon, když zakázku nevysoutěžil.

Pracovní skupina generálního ředitele hasičů

Kverulantova usedavá kritika podezřelých kšeftů hasičských bossů konečně vedla k tomu, že generálmajor Vladimír Vlček, generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR, v říjnu 2021 konečně zřídil pracovní skupinu, která se problémem zabývala.

Šéf všech hasičů nastoupil do funkce v roce 2021 a předtím dělal ředitele HZS Moravskoslezského kraje. Hasiči v Moravskoslezském kraji jako jedni z mála nezadali připojení požární signalizace na PCO monopolně firmě PATROL. Vlček má v oboru dobrou pověst.

Vlastní pulty a připojení pro všechny

Počátkem roku 2022 se Kverulant opět obrátil na generální ředitelství HZS s cílem dozvědět se, jaké řešení pracovní skupina doporučila. Ředitelství mu dopisem sdělilo, že si hasiči vybudují vlastní pulty a připojení umožní všem, kdo splní technické podmínky.

Náprava

Počátkem roku 2023 se Kverulant zeptal generálního ředitelství HZS (GŘ HZS) jak jsou sliby dané počátkem roku 2022 plněny. Odpověď byla pro Kverulanta docela příjemným překvapením. Hasiči skutečně spustili výběrová řízení na získání vlastních pultů centralizované ochrany, ruší monopol firmy PATROL a připojení umožní každému, kdo splní technické podmínky.

Jak už to tak bývá, úplně spokojen být Kverulant nemůže. Tak předně, podle daného slibu, měl být celý systém funkčně nastaven již před koncem roku 2022. Ale GŘ HZS píše, že „s ohledem na omezené kapacity dodavatelů těchto systémů se předpokládá dokončení instalací v prvním čtvrtletí roku 2023.“

Druhým možným úskalím je volba technologie pultů. V Česku dnes v téhle branži fungují tři technologie. Hasiči se ale rozhodli, že v aktuální zakázce chtějí spolupracovat jen se dvěma z nich. Do soutěže se mohou přihlásit jen firmy používající technologie Radom a Nam. Třetí technologii s názvem Telenot soutěž nepřipouští. Vedení hasičů argumentuje, že první dvě jmenované technologie jsou nejčastěji používané. Přes Nam je ve 12 krajích připojeno 2100 objektů, Radom jich má v sedmi krajích 1760. Celkem tedy 89 procent objektů používá jednu z těchto technologií. Jenže hasiči už nedodávají, že konkurenční technologii Telenot využívá v Praze 560 zákazníků. „Z našeho pohledu zakázka znamená porušení pravidel volné soutěže,“ řekl Mikuláš Melena, jehož firma M connections pracuje právě s hasiči nechtěnou technologií Telenot.

■ ■ ■ ■ ■ (2 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

